

Управління розробкою нового продукту представляє собою управління проектом з усіма його особливостями, проблемами та етапністю виконання робіт. Це зумовлює необхідність застосування методів управління проектами, як традиційних, так і новітніх, побудованих на філософії гнучкості та комунікації.

#### **Інформаційні джерела**

1. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
2. Боковець В.В., Заяц О.М. Сучасні методи управління проектами та їх особливості. *Інфраструктура ринку*. 2022. Випуск 65. С. 55-57.

**УДК 658.14**

**В.Ю. Тітов\***, здоб. ОС «магістр» (*ХНУ ім. В. Н. Каразіна, Харків*)

### **АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРАКТИЧНІ РІШЕННЯ**

У сучасному світі будь-яке підприємство піддається впливу ряду факторів, як зовнішніх – політична нестабільність, зміни законодавства, рівень процентних ставок, так і внутрішніх – наявність фінансових та виробничих ресурсів, структура організації тощо. В умовах сучасної ринкової кризи та високої невизначеності важливо швидко адаптуватися до змін і приймати обґрунтовані рішення для мінімізації ризиків. Однак ключовим фактором, що впливає як на загальний успіх організації, так і на те, наскільки ефективно працює система антикризового управління підприємства, є персонал. Саме від компетенцій, мотивації та залученості персоналу залежить успіх антикризових заходів та роботи підприємства загалом. На сьогодні персонал є основним ресурсом, що здатний забезпечити перевагу підприємству в конкурентній боротьбі [1].

Незважаючи на достатню кількість наукових праць, присвячених дослідженню теоретичних та практичних аспектів антикризового управління, існує значна проблема актуалізації знань у цій сфері. Сучасні умови господарювання в Україні, зокрема економічна нестабільність, зовнішні ризики та внутрішні трансформації, вносять суттєві корективи у термінологічний та методологічний апарат антикризового управління. Це зумовлює необхідність нових досліджень, спрямованих на адаптацію існуючих моделей та розробку ефективних інструментів для реагування на кризові ситуації в умовах швидко змінного ринкового середовища.

---

\* Науковий керівник – С.А. Пустовгар, канд. екон. наук (*ХНУ ім. В. Н. Каразіна, Харків*)

**Таблиця 1 – Тракткування визначення «антикризове управління» різними вченими**

Вчені	Визначення «Антикризового управління»
Одношевна О., Міньковська А., Саванчук Т.	Багатовекторний показник, який включає впровадження санаційних заходів у всі структурні підрозділи на ланки виробничої діяльності [2].
Марачевська А. В.	Управління, за допомогою якого можна оцінити ймовірність настання самої кризи з урахуванням зовнішніх та внутрішніх факторів, спрогнозувати можливі втрати та ризики, та шляхом розробки ефективного інструментарію мінімізувати можливі наслідки [1].
Черленяк І.І., Курей О.А.	Економічне відновлення та відтворення спрямоване на забезпечення адекватної якості, правдивості та безперервності комунікацій [4].
Онсіфорова В. Ю., Сідельнікова В. К.	Попереджуваче управління, яке попереджає або мінімізує вірогідність настання криз в діяльності підприємства, забезпечуючи при цьому підвищення ефективності роботи підприємства та ефективність використання наявних в нього ресурсів [3].

*Джерело: розроблено автором на основі [1, 2, 3, 4]*

На основі наведених визначень можна узагальнити поняття антикризового управління як багатофакторного управлінського процесу, спрямованого на запобігання, мінімізацію та подолання кризових ситуацій у діяльності підприємства. Антикризове управління включає розробку та впровадження інструментів, що дозволяють оцінити ймовірність настання кризи, прогнозувати ризики, мінімізувати можливі втрати та забезпечувати економічне відновлення та ефективно використання наявних ресурсів, сприяючи підвищенню загальної ефективності роботи підприємства.

Антикризове управління є ключовим інструментом для забезпечення стійкості та адаптивності підприємств в умовах нестабільного ринкового середовища. Воно являє собою комплексний процес, який охоплює низку управлінських заходів, спрямованих на запобігання кризовим ситуаціям, мінімізацію їх негативних наслідків та сприяння відновленню стабільної діяльності організації. На основі аналізу існуючих підходів, було сформульовано узагальнене визначення антикризового управління, яке враховує як внутрішні, так і зовнішні фактори впливу та передбачає розробку ефективних інструментів для прогнозування і управління ризиками.

Висновки, зроблені у даній роботі, підлягають адаптації термінологічного та методологічного апарату антикризового управління до нових ринкових реалій. Це може дозволити підприємствам підвищити свою конкурентоспроможність та стійкість до зовнішніх загроз, що є надзвичайно важливим в умовах високої нестабільності.

Узагальнивши поняття антикризового управління, що охоплює різні його аспекти, від попередження та мінімізації ризиків до економічного відновлення

та ефективного використання ресурсів, було виділено ключову особливість антикризового управління в сучасних умовах невизначеності – здатність до швидкої адаптації та мобільності у прийнятті рішень. Таким чином, запропонований підхід може слугувати базисом для подальших досліджень та розробки нових управлінських стратегій, спрямованих на забезпечення стійкості бізнесу в умовах криз.

#### **Інформаційні джерела**

1. Черленяк І.І., Курей О.А. Виклики антикризового управління економікою в умовах пандемії. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2020. № 1(55). С. 10-18.
2. Марачевська А. В. Практична цінність антикризового управління підприємством у воєнний та післявоєнний час в Україні. 2022. URL: <https://www.sworldjournal.com/index.php/swj/article/view/swj13-02-009/2063>
3. Одношевна О., Мінковська А., Саванчук Т. Антикризове управління як елемент удосконалення системи економічної безпеки в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*. 2023. №49. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-9>
4. Онісіфорова В.Ю., Сідельнікова В.К. Актуальні аспекти антикризового управління підприємством. *Проблеми і перспективи розвитку підприємства*. 2020. № 2 (25). С. 137-145

**УДК 336.22.021:657**

**О.М. Чабанюк**, канд. екон. наук, доц., ст. наук. співроб. (ЛТЕУ, ЛНДІСЕ, Львів)  
**Н. О. Лобода**, канд. екон. наук, доц. (ЛНУ ім. І. Франка, Львів)

### **ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ЕКСПЕРТНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СПЛАТИ ПОДАТКІВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ**

В сучасних умовах однією з ключових проблем, з якими стикаються вітчизняні підприємства, є затримки та неточності у визначенні своїх податкових зобов'язань, податкового навантаження і прибутку. Однак проведення податкового планування може допомогти уникнути подібних ситуацій і підвищити ефективність діяльності підприємств. Більшість компаній сприймають податкове планування як застосування легальних способів зниження податкового тиску при складанні так званого «податкового календаря», не враховуючи сучасні методологічні підходи до його оптимізації. Вивчення актуальних напрямків податкового планування та оцінка його ефективності стали особливо важливими для кожного підприємства [4, с. 149].

На нашу думку, основною метою податкового планування є пошук способів мінімізації податкових платежів. Для досягнення високої ефективності у цій сфері підприємствам рекомендується створювати постійні проєктні групи, до складу яких мають входити спеціалісти з різних підрозділів, з наданням їм додаткових повноважень. Основним джерелом встановлення фактів, що можуть свідчити про несплату податків через податкове правопорушення, є акт